

Uwagi nt. wątków ekonomicznych w edukacji globalnej zgłoszone w trakcie dyskusji plenarnej

Seminarium 27.11.2019

W trakcie sesji plenarnej osoby uczestniczące w seminarium zidentyfikowały trzy najważniejsze kwestie do dyskusji: wstępna lista tematów edukacji globalnej (8 głosów), kryteria jakości ekonomicznej edukacji globalnej (10 głosów) i system wsparcia i kierunki rozwoju (7 głosów)

Wstępna lista tematów ekonomicznych w edukacji globalnej

Zgłoszono następujące uwagi:

Ważne jest, aby odbiorcy edukacji globalnej umieli odpowiedzieć na pytania: Jak pomagać? Jak pomagać skutecznie?

Niektóre organizacje nacjonalistyczne już zajmują się tematami podobnymi do ekonomicznej edukacji globalnej lecz z innym założeniem: twierdzą, że to dobrze, że kraje ubogie są ubogie, bo my możemy skorzystać z tej nierówności i je wyzyskiwać. Jest to sprzeczne z wartościami przyświecającymi edukacji globalnej, która traktuje wyzysk i skrajne nierówności jako problemy.

Łączenie tematów nieekonomicznych z tematami ekonomicznymi – trzeba to ułatwiać, tworzyć narzędzia i wsparcie dla chętnych.

Należy rozważyć podzielenie listy na: (a) tematy dla dorosłych – lista, która może zawierać szeroki wachlarz tematów, również tych aktualnych, znanych z mediów, (b) tematy dla dzieci i młodzieży – odnoszące się do podstawy programowej i wskazówki, jak poszerzać tematy „klasyczne” edukacji globalnej o wątki gospodarcze.

Wszystkie tematy edukacji globalnej dadzą się połączyć z ekonomią.

Należy jasno tłumaczyć, że etyczna powinna być produkcja, a nie tylko konsumpcja – mówiąc wprost: ważne jest, jak firmy zarabiają pieniądze (jakie skutki ma ich produkcja), a nie tylko jak indywidualni konsumenci konsumują. Należy dobrze wyważyć główny ciężar odpowiedzialności – istnieje nie tylko odpowiedzialność jednostki, ale też problemy systemowe – to ważne, by przeciwdziałać przyczynom a nie tylko walczyć ze skutkami.

Oprócz listy tematów (która może być przydatna) ważne są szczegóły i rekomendacje. Potrzebne są zatem szczegółowe wskazówki dla osób prowadzących edukację globalną, co jest najważniejsze w każdym z tematów i na co zwracać uwagę. Kwestie ekonomiczne często determinują dany proces/sytuację/problem, który omawiamy w ramach edukacji globalnej.

Kryteria jakości ekonomicznej edukacji globalnej

Zgłoszono następujące uwagi:

Edukacja globalna powinna iść wystarczająco głęboko, aby sięgać sedna tematów ekonomicznych; nie powinna zatrzymywać się zbyt wcześnie, traktując temat zbyt powierzchownie.

Obecnie zbyt dużo edukujemy o indywidualnej odpowiedzialności i indywidualnych decyzjach (obywatelskich, konsumenckich) a za mało o zmianie systemu. Wynika to z tego, że staramy się

pokazać osobom edukowanym, że „jako jednostki mamy wpływ na świat”. Nie powinno to jednak ograniczać wysiłku wkładanego w objaśnianie mechanizmów rządzących światem.

Ważne jest pytanie: jak osoby prowadzące edukację globalną mogą same się dokształcać z tematyki ekonomicznej oraz jak zapewnić im wsparcie, w jakim kształcie i zakresie?

W edukacji globalnej trzeba wyjaśniać mechanizmy i współzależności, a nie indoktrynować. Oznacza to, że nie należy forsować za wszelką cenę określonych rozwiązań, ale dać szansę na zrozumienie mechanizmów i współzależności.

Trzeba włączać do ekonomicznej edukacji globalnej osoby z krajów globalnego Południa. Niektórzy już starają się to robić, niestety czasem na spotkaniach z gośćmi z globalnego Południa jest mała frekwencja. Warto zastanowić się zatem w jaki sposób planować tego typu wizyty i informować o nich inne organizacje, instytucje i podmioty aby w pełni wykorzystać potencjał takiego wydarzenia.

Jakość ekonomicznej edukacji globalnej dotyczy nie tylko treści ale i metod. Należy zwrócić uwagę również na metodykę.

Wiele osób prowadzących edukację globalną czuje się niepewnie w tematyce ekonomicznej, dlatego (czasem nawet nieświadomie) zatrzymuje się zbyt wcześnie w tłumaczeniu kwestii gospodarczych – czym obniża jakość swoich działań edukacyjnych.

Jakość ekonomicznej edukacji globalnej będzie wyższa, jeśli odbiorcy naszych działań będą potrafili krytycznie analizować informacje z zakresu tematyki gospodarczej.

System wsparcia i kierunki rozwoju

Zgłoszono następujące uwagi:

Potrzebne jest w Polsce wsparcie dla edukowania dorosłych, a nie tylko dzieci. Dotyczy to całej edukacji globalnej, w tym ekonomicznej edukacji globalnej. Należy rozpatrywać i docelowo planować edukację globalną w perspektywie uczenia się przez całe życie i do tego dostosować zarówno metodykę, jak i system finansowania edukacji globalnej.

Współpraca pomiędzy podmiotami prowadzącymi ekonomiczną edukację globalną mogłaby pomóc w podwyższaniu jej jakości.

Niezależnie od wsparcia dla osób już prowadzących edukację globalną, potrzebne jest również wsparcie dla ekonomistów (i osób prowadzących edukację ekonomiczną, nie globalną) by lepiej wyjaśniali tematykę globalną.

Dla rozwoju ekonomicznej edukacji globalnej potrzebne są niezależne źródła finansowania. Niektóre z tematów ekonomicznych w edukacji globalnej są drażliwe dla niektórych grantodawców, dlatego niezależne źródła są potrzebne, by te tematy nie były pomijane bądź omawiane w sposób nierzetelny.

Potrzebne jest także zwiększenie środków dostępnych na ekonomiczną edukację globalną.

Jako że wiele działań, projektów z ekonomicznej edukacji globalnej już zostało w Polsce przeprowadzonych, a bywa że są zapominane, potrzebne jest zapobieganie niepamięci, utracie dorobku tych wcześniejszych działań i projektów.

Tworzeniu systemu wsparcia sprzyjałaby ściślejsza współpraca pomiędzy podmiotami prowadzącymi edukację globalną w Polsce.

Przydatne może okazać się „wykorzystanie wiatrów, prądów” pojawiających się w debacie publicznej, np. zainteresowanie geopolityką potencjalnie można byłoby wykorzystać do promocji potrzeby ekonomicznej edukacji globalnej w polskim społeczeństwie.

Korzystne mogłoby być większe wykorzystanie nowych technologii komunikacyjnych w informacji, promocji i edukacji na globalne tematy ekonomiczne.